

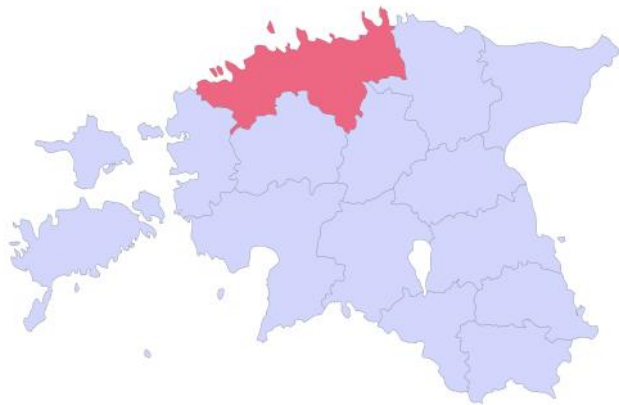
Maakonna tervise ja heaolu näitajate ülevaade

HARJUMAA

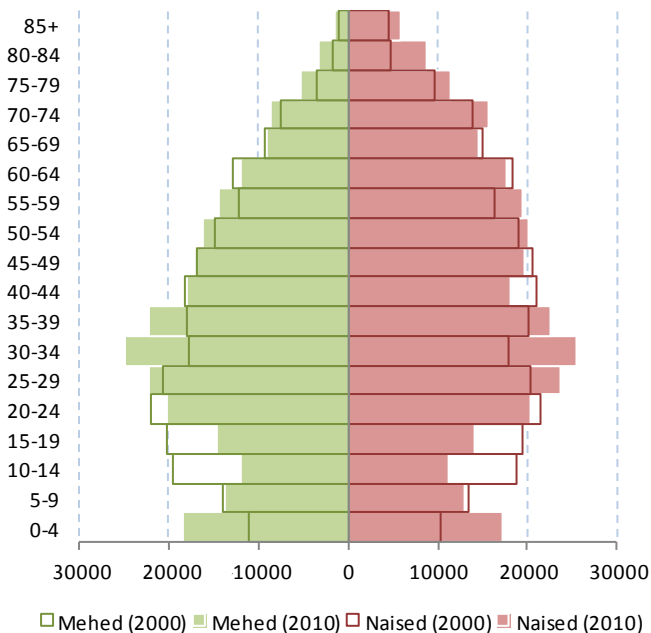
Ülevaade teeb kokkuvõtte maakonna tervise ja heaolu valitud näitajatest. Eesmärgiks on esitada ühtsetel alustel arvutatud ja võrreldavaid terviseiga seotud näitajaid ning aidata kaasa kohaliku tasandi tegevuste planeerimisele elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Selle on koostanud Tervise Arengu Instituudi spetsialistid koostöös Sotsiaalministeeriumi ja Statistikaametiga.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnatervis

HARJUMAA RAHVASTIKU STRUKTUUR

Elanike arv: 558 017 (01.01.2011)

Osakaal kogu Eesti elanikkonnast: 42 %

Pindala: 4333,13 km²

Asustustihedus: 127,5 elanikku km² kohta

Maakonna keskus: Tallinn (400 214 elanikku)

Omavalitsusüksusi: 24, sh 6 linna ja 18 valda

Olulisimad ettevõtlusharud: kinnisvara, hulgi- ja jaekaubandus, ehitus, veondus, laondus, side ning töötlev tööstus.

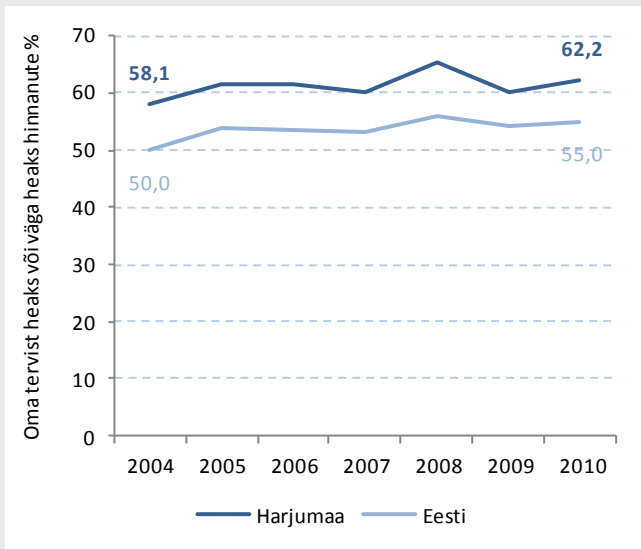
POSITIIVSED ARENGUD

- Eesti kõige positiivsem rändesaldo ning positiivne loomulik iive
- Eesti madalaim eakate osakaal maakonna rahvastikust
- Kõrge brutopalk ja tööhõive määr
- Madal suhtelise vaesuse määr
- Eesti madalaim suremus vereringeelundkonna haigustesse
- Kõrge elanike osakaal, kes hindavad oma tervist heaks või väga heaks
- Eesti madalaim raskete tööõnnetuste tase

VÄLJAKUTSED

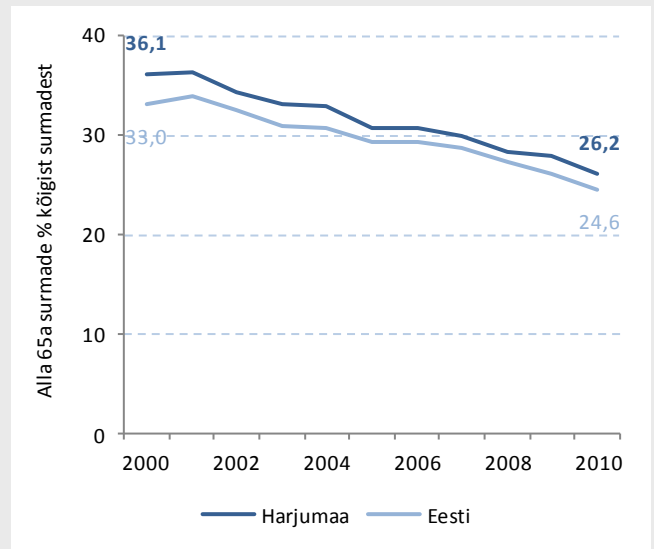
- Eesti keskmisest kõrgem ülekaaluliste koolilaste osakaal
- Eesti keskmisest madalam tööealiste ravikindlustatuse määr
- Seksuaalsel teel levivate haiguste (sh HIV) levik
- Haigestumus pahaloomulistesse kasvajatesse
- Elanike regulaarne alkoholi tarvitamine
- Isikuvastased kuriteod

Positiivne tervise enesehinnang

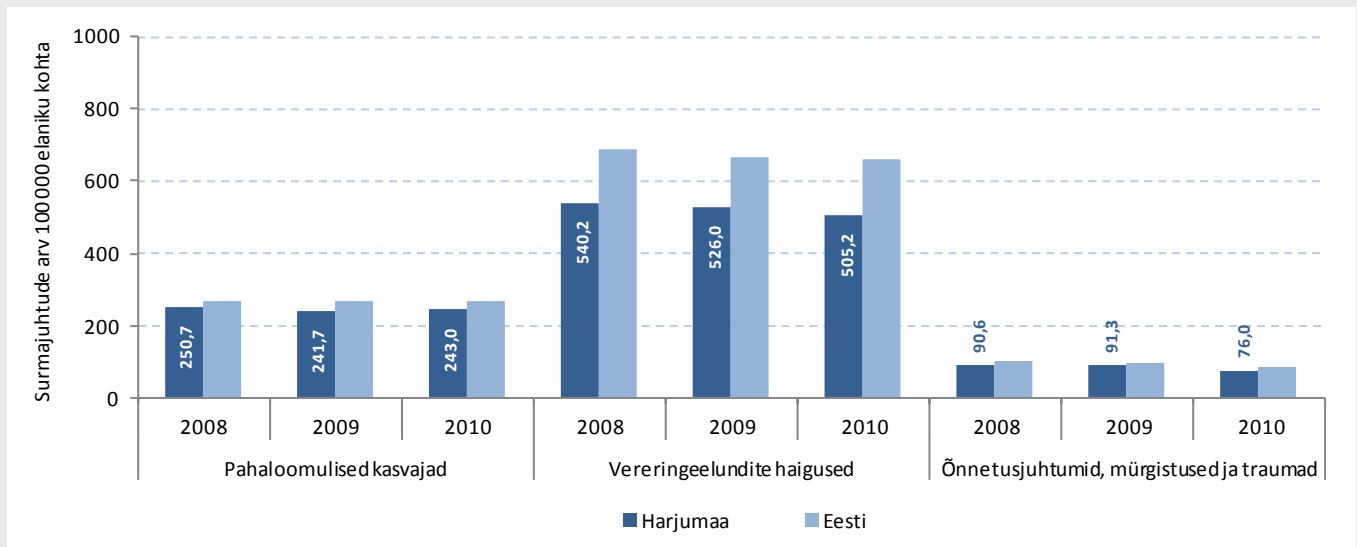
Allikas: Statistikaamet

Alla 65-aastaste surmad

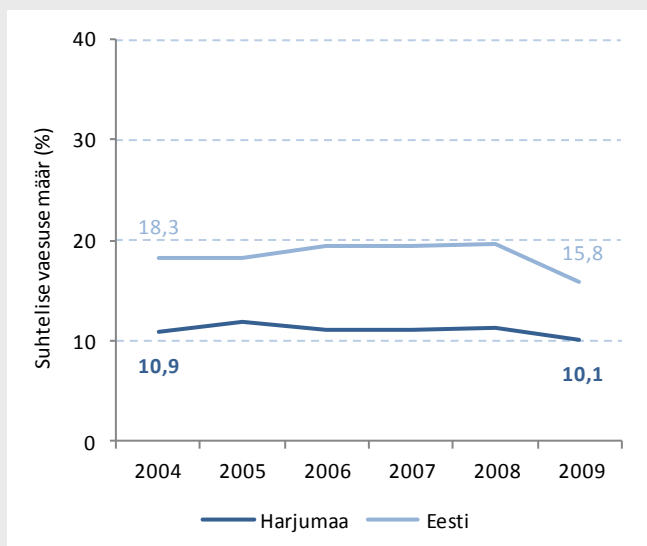
Allikas: Statistikaamet

Suremus pahaloomulistes kasvajatesse, vereringeelundite haigustesse ja õnnetusjuhtumite tagajärjel

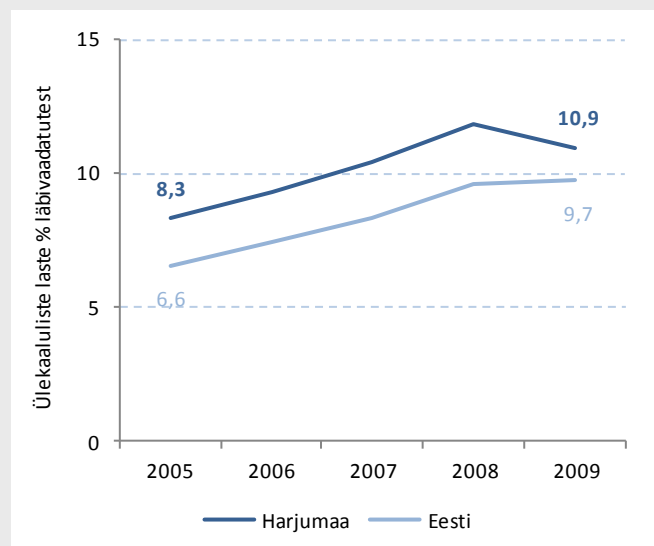
Allikas: Surma põhjuste register, Tervise Arengu Instituut

Suhtelise vaesuse määr

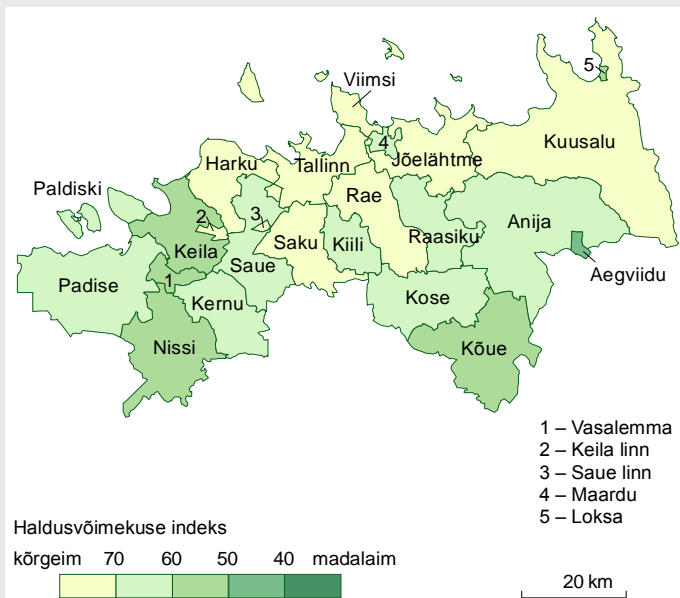
Allikas: Statistikaamet

Ülekaalulised koolilapsed

Allikas: Haigekassa

Haldusvõimekus maakonna omavalitsustes

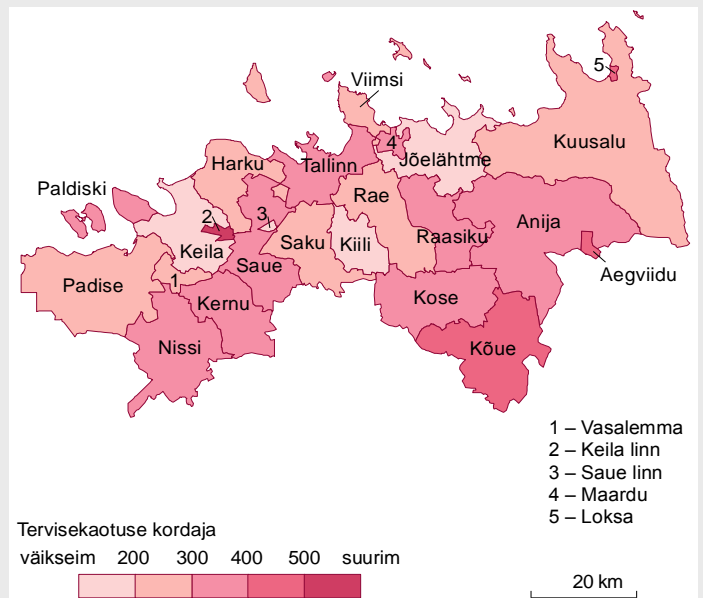

Haldusvõimekuse indeksi arvutamisel on arvesse võetud 26 näitajat kuuest valdkonnast: linna või valda moodustav rahvastik ja maa, kohaliku majanduse tugevus ja mitmekesisus, linna või valla elanikkonna heaolu, kohaliku omavalitsuse finantsolukord, kohaliku omavalitsuse organisatsiooni tugevus ning kohaliku omavalitsuse avalike teenuste maht ja mitmekesisus.

Kohaliku omavalitsuse võimekus väljendub samaaegselt nii kohaliku omavalitsuse kujundavates eeldustes (nn haldussuutlikkus) kui ka selle valitsemise üldisemates tulemustes kohaliku omavalitsuse territooriumil. Joonisel on toodud kohalike omavalitsuste haldusvõimekuse indeksi aastatel 2006-2009.

Allikas: OÜ Geomedia, Siseministerium

Tervisekaotus maakonna omavalitsustes

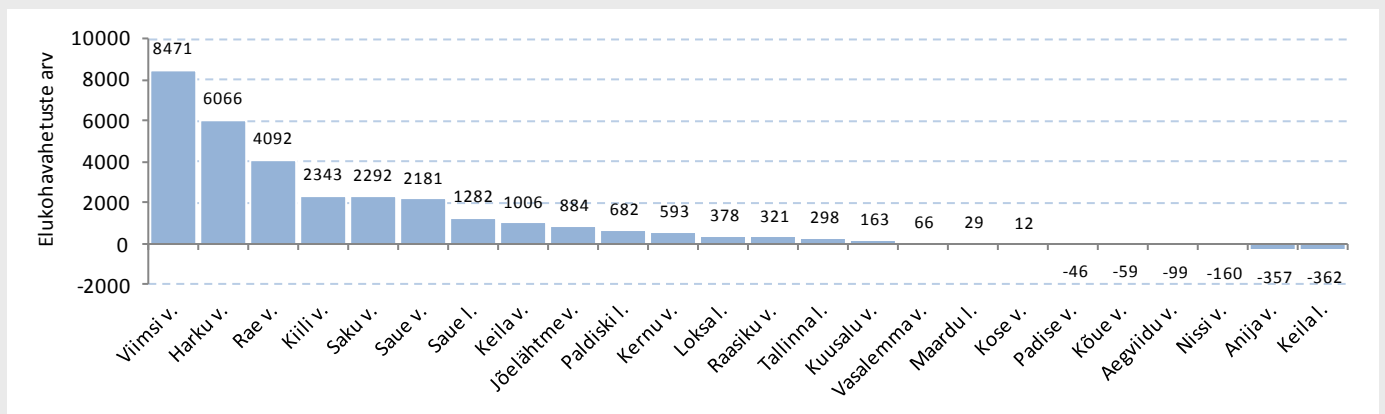

Tervisekaotuse ehk haiguskoormuse arvutamise aluseks on haigestumise ja suremuse statistika, peale selle võetakse arvesse ka põetava haiguse raskust ning inimese vanust surma ajal.

Tervisekaotus näitab, kui palju eluaastaid on elanikud haiguste põdemise ja suremuse tõttu kaotanud. Tegu on eluaastatega, mida inimesed oleks võinud tervena elada, kui haigust või surma poleks esinenud. Tervisekaotuse näitajat kasutatakse piirkondade omavaheliseks võrdlemiseks või hindamiseks piirkonna arengut aja jooksul. Joonisel on toodud kaotatud eluaastate arv 1000 elaniku kohta aastal 2006.

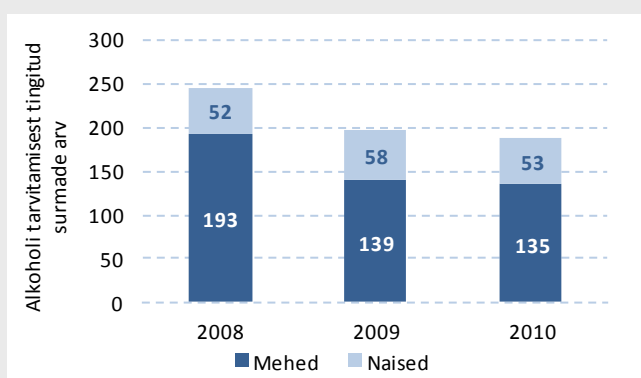
Allikas: Sotsiaalministerium

2001-2010 rändesaldo maakonna omavalitsustes

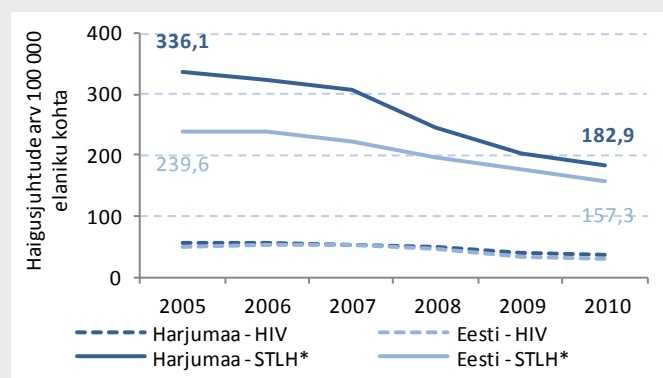
Allikas: Statistikaamet

Suremus alkoholi tarvitamisest tingitud haigustesse

Allikas: Surma põhjuste register, Tervise Arengu Instituut

Peamiselt seksuaalsel teel levivad haigused

Allikas: Terviseamet

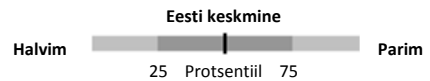
* STLH—teised seksuaalsel teel levivad haigused

Harjumaa

Joonis võrdleb maakonna tervisenäitajaid ülejäänud Eestiga. Maakonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab värviline ring, halli ribana on toodud kogu Eesti näitajate jaotus.

- Parem kui Eesti keskmine
- Ei erine oluliselt Eesti keskmisest
- Halvem kui Eesti keskmine

	Näitaja	Maakond		Eesti kesk.	Eesti halvim	Positsioon Eesti keskmise suhtes	Eesti parim
		Arv	Kordaja, %				
Rahvastik ja sotsiaalelu	1 Loomulik iive	1723	3,1	-0,2	-6,7		4,6
	2 Rändesaldo	3266	6,0	-1,0	-12,8		6,0
	3 Eakate (üle 65-aastaste) osakaal (%)	..	15,2	17,2	20,5		15,2
	4 Laste ja noorte (0-14-aastaste) osakaal (%)	..	15,5	15,2	13,3		17,2
	5 Oodatav eluiga sünnihetkel	76	76,2	75,8	72,3		76,9
	6 Tööhõive määr (%)	..	68,2	62,7	48,1		68,6
	7 Keskmine brutokuupalk	886	886,2	792,3	594,1		901,2
	8 Suhtelise vaesuse määr (%)	..	10,1	15,8	24,7		9,5
	9 Isikuvastased kuriteod	2655	4,8	4,4	6,6		2,2
	10 Õhu saastamine	751	1,4	14,3	93,4		1,4
Tervisekäitumine	11 Regulaarne alkoholi tarvitamine (%)	..	22,8	20,9	30,3		14,1
	12 Ülekaalulised täiskasvanud (%)	..	45,6	49,1	58,3		42,6
	13 Ülekaalulised koolilapsed (%)	..	11,1	9,8	11,6		6,3
	14 Suitsetajad (%)	..	27,7	27,4	36,9		18,2
	15 Raseduse ajal suitsetajad (%)	490	6,5	8,4	17,7		4,6
	16 Teismeliste (15-17a) rasedused	161	20,1	23,3	31,4		17,1
Tervishoid	17 Ravikindlustatud (%)	278846	85,6	87,7	83,3		89,2
	18 Perearstide arv	332	63,0	62,1	47,5		79,7
	19 Hooldusravivoodite arv	469	557,4	682,8	0,0		1178,7
Tervise seisund	20 Pahaloomuliste kasvajate esmasjuhud	2840	543,3	506,2	617,6		397,7
	21 Tuberkuloosi esmahaigestumus	121	22,1	23,5	36,8		3,5
	22 Viirush hepatiidid (A-, B- ja C-hepatiit)	163	29,8	23,6	65,7		2,0
	23 Seksuaalsel teel levivad haigused (sh HIV)	1370	250,2	213,7	287,5		21,1
	24 Puukborrelioos	407	74,4	124,1	1461,0		27,2
	25 Puukentsefaliit	29	5,4	11,8	51,1		3,7
	26 Positiivne tervise enesehinnang (%)	..	62,2	55,0	30,5		62,7
	27 Tervisest tingitud piirangud (%)	..	25,6	30,2	57,0		24,0
Suremus	28 Tervisekaotus	178302	33269,0	35597,1	42204,2		31714,0
	29 Suremuskaotus	88677	16464,0	18739,6	24659,4		15654,3
	30 Haiguskaotus	89625	16506,3	17032,8	21772,3		13344,4
	31 0-9a laste surmad	40	66,6	66,7	98,6		0,0
	32 Surmad enne 65. eluaastat	1549	334,4	385,0	601,1		288,4
	33 Surmad vereringeelundite haigustesse	2868	378,4	427,9	541,5		378,4
	34 Surmad pahaloomulistesse kasvajatesse	1342	186,9	187,6	222,7		165,5
	35 Õnnetussurmad	471	81,1	85,8	117,7		62,6
	36 Tulekahjudes hukkunud	18	3,3	5,6	11,1		2,8
	37 Alkoholisurmad (mehed)	156	62,1	69,3	107,1		47,9
	38 Alkoholisurmad (naised)	54	18,3	20,4	34,7		5,7
	39 Alkoholist tingitud vigastatud liikluses	91	16,6	29,4	86,4		11,5
	40 Rasked ja surmaga lõppenud tööõnnetused	113	46,0	126,5	258,1		46,0

Näitajate seletused (paksus kirjas numbrid viitavad indikaatori numbrile tabelis)

1 loomuliku iibe kordaja 1000 elaniku kohta 2008-2010. **2** rändesaldo kordaja 1000 elaniku kohta 2008-2010. **3** üle 65-aastaste osakaal elanikkonnast 2010. **4** 0-14-aastaste osakaal elanikkonnast 2010. **5** 0 aasta vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv 2009/2010. **6** 16-pensionialiste hoiatute osatähtsus samas vanuses kogurahvastikus 2010. **7** keskmine brutokuupalk eurodes 2010. **8** isikute osatähtsus, kelle ekvivalentnetosisissetulek on suhtelise vaesuse piirist madalam 2009. **9** isikuvastaseid kuritegusid 1000 elaniku kohta 2008-2010. **10** õhu saastamine paiksetest saasteallikatest: tonni tahkeid osakesi 1000 elaniku kohta 2010. **11** vähemalt 1-2 korda nädalas alkoholi tarbinute osakaal 2006. **12** ülekaaluliste ja rasvunute (BMI>25) osakaal 2006. **13** ülekaalulisi koolilapsi (% läbivaadatud) koolilõpetajate andmetel 2009-2010 I poolaasta. **14** igapäevasuitsetajate osakaal vanuses 16+ 2006. **15** raseduse ajal suitsetajad (% kõigist rasedatest) 2008-2010. **16** teismeliste (15-17a) rasedusi 1000 samas vanuses naise kohta 2008-2010. **17** kvartalite keskmine ravikindlustatud osakaal vanusrühmas 20-59a 2010. **18** perearsti täidetud ametikohti 100 000 elaniku kohta 2010. **19** hooldusravivoodide 100 000 üle 65-aastase elaniku kohta 2010. **20** pahaloomuliste kasvajate esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta 2007. **21** tuberkuloosi esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **22** viirush hepatiitide juhtusid 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **23** peamiselt seksuaalsel teel levivad haiguste esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **24** puukborrelioosi juhtusid 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **25** puukentsefaliidi juhtusid 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **26** hea ja väga hea tervise enesehinnangu inimeste osakaal 2010. **27** tervisest tingitud igapäevategevuste piirangutega (suurel või mõningal määral piiratud) inimeste osakaal rahvastikus 2010. **28** suremuse ja haigestumuse tõttu kaotatud eluaastad 100 000 elaniku kohta 2006. **29** surmade tõttu kaotatud eluaastad 100 000 elaniku kohta 2006. **30** haiguste tõttu kaotatud eluaastad 100 000 elaniku kohta 2006. **31** 0-9a laste surmad 100 000 vastavas vanuses lapse kohta 2008-2010. **32** surmad enne 65. eluaastat 100 000 vastavas vanuses elaniku kohta 2008-2010. **33** standarditud suremuskordaja vereringeelundite haigustesse 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **34** standarditud suremuskordaja pahaloomulistesse kasvajatesse 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **35** standarditud suremuskordaja õnnetusjuhtumite, mürgistuste ja traumade tagajärjel 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **36** tulekahjudes hukkunud 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **37** meeste alkoholi tarvitamisest tingitud surmade arv 100 000 mehe kohta 2008-2010. **38** naiste alkoholi tarvitamisest tingitud surmade arv 100 000 naise kohta 2008-2010. **39** joojete juhtide osalusel toimunud liiklusõnnetustes hukkunute ja vigastatud arv 100 000 elaniku kohta 2008-2010. **40** raskete ja surmaga lõppenud tööõnnetuste arv 100 000 hoiatatu kohta 2008-2010.

Andmeallikad: 1-10, 26-27, 31-32 Statistikaamet; 11-12, 14-16, 18-21, 33-35, 37-38 Tervise Arengu Instituut; 13, 17 Haigekassa; 22-25 Terviseamet; 28-30 Sotsiaalministeerium; 36 Päästeamet; 39 Maanteeamet; 40 Tööinspektsioon. **Lisainfo:** <http://www.terviseinfo.ee/maakonnatervis>

Graafiku prototüüp: West Midlands Public Health Observatory (Suurbritannia)